

Fiske och vattenbruk på Gotland

Plattform Lantbruk 241209

Andreas Pettersson, länsfiskekonsulent

Länsstyrelsen
Gotlands län

Andreas Pettersson, länsfiskekonsulent

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Länsstyrelsen
Gotlands län

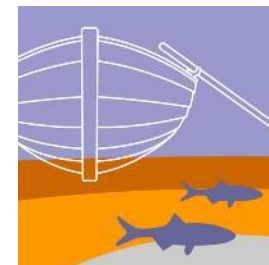
Fiske och vattenbruk – Länsstyrelsen

- Bevara och främja resursen
 - Fiskevård
 - Tekniska regleringar
 - Fisketillsyn
- Lönsamma företag, livsmedel av hög kvalitet
 - Areella näringar
 - Nyttjande av stöd för utveckling av fiske- och vattenbruksföretag
 - Stöd för beredning och förädling
 - EU-stöd, sälskador
 - Beredskapsperspektivet
- Allmänhetens fiskemöjligheter
 - Fritidsfiske: husbehovsfiske (nät) och sportfiske (spö)
 - "Konflikthantering"
- Myndighetsuppgifter
 - Remissyttranden
 - Omvärldsbevakning, b.la. CFP, EHFF, Östersjöfrågor
 - Havsplaneringsfrågor
 - EU-stödhantering

Fiske och vattenbruk - ett nationellt intresse

- Agenda 2030 - Småskaligt fiske, Mål 14b
- Nationella miljömålen (Hav i balans samt levande kust och skärgård)
- Nationell strategi och handlingsplan för yrkesfiske och vattenbruk
- Nationell livsmedelsstrategi
- En del av kris/krigsberedskapen

Länsstyrelsen
Gotlands län

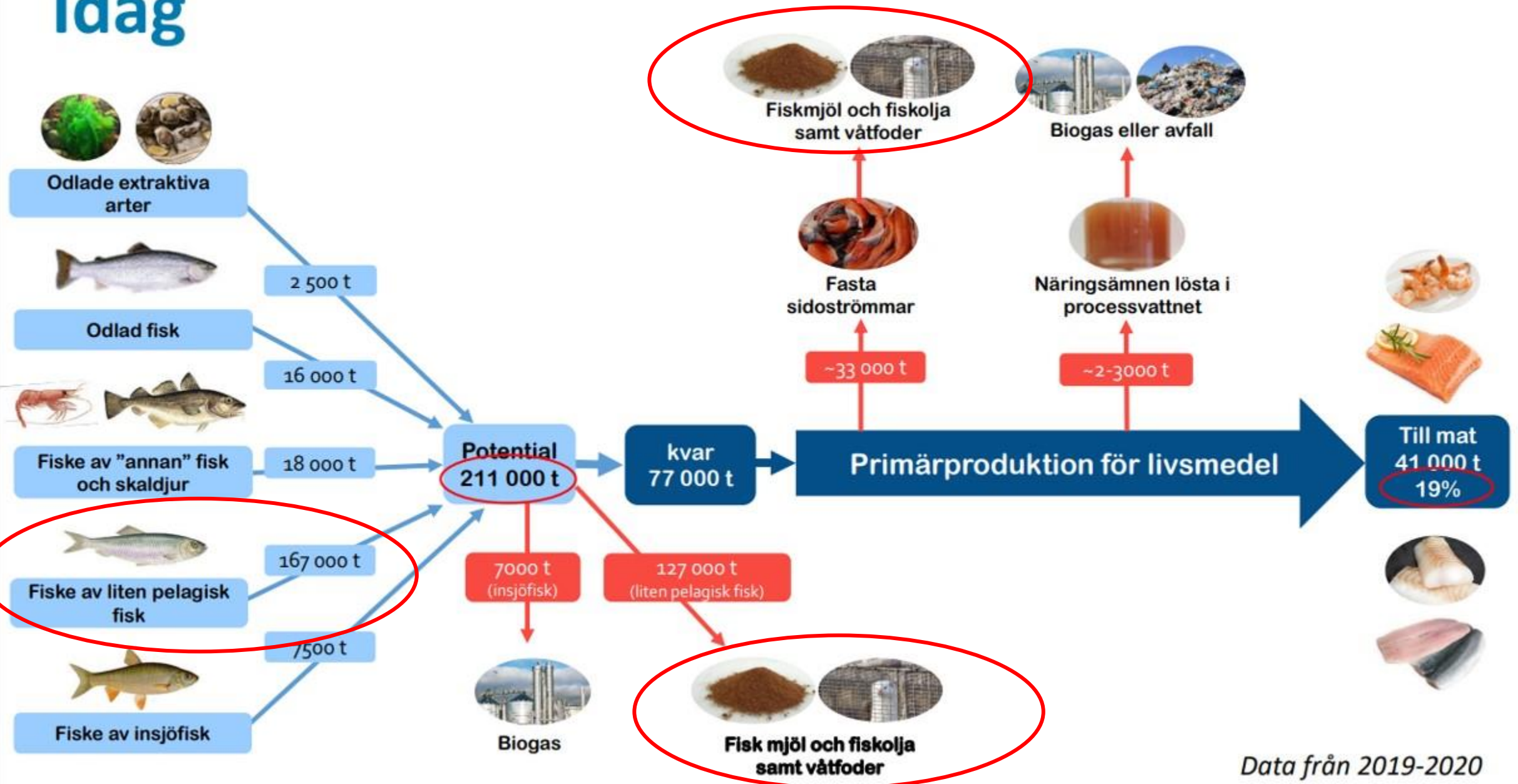
Yrkesfiske - ett nationellt intresse

Ändå står yrkesfisket i Östersjön
inför stora utmaningar!!

Länsstyrelsen
Gotlands län

Idag

Data från 2019-2020

Påverkande faktorer

- Förvaltning/omstrukturering
- Östersjöns miljö
- Säl, skarv och spigg
- Lönsamhetsproblem
- Marknad
- Rekrytering
- Politik
- Bilden av yrkesfisket
- Oenigheter inom fisket
- Licenser
- mm. mm

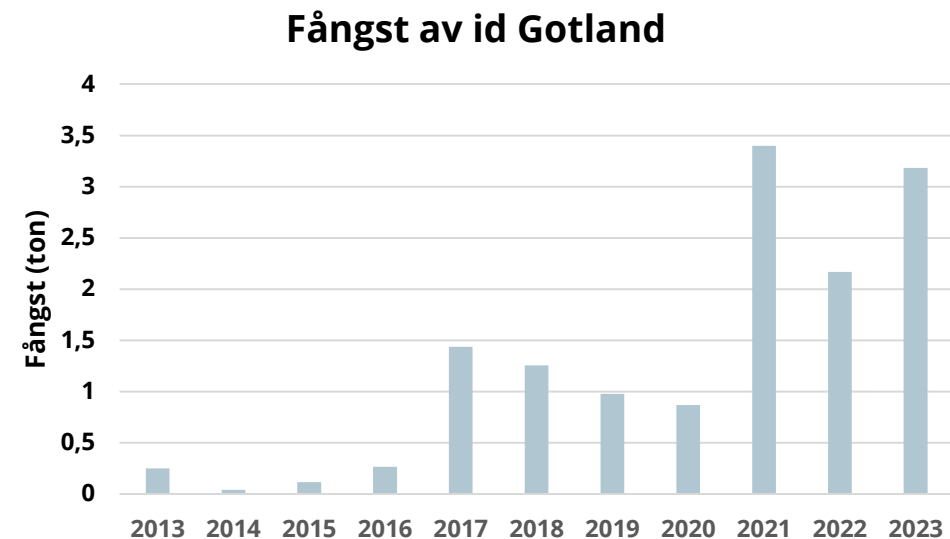
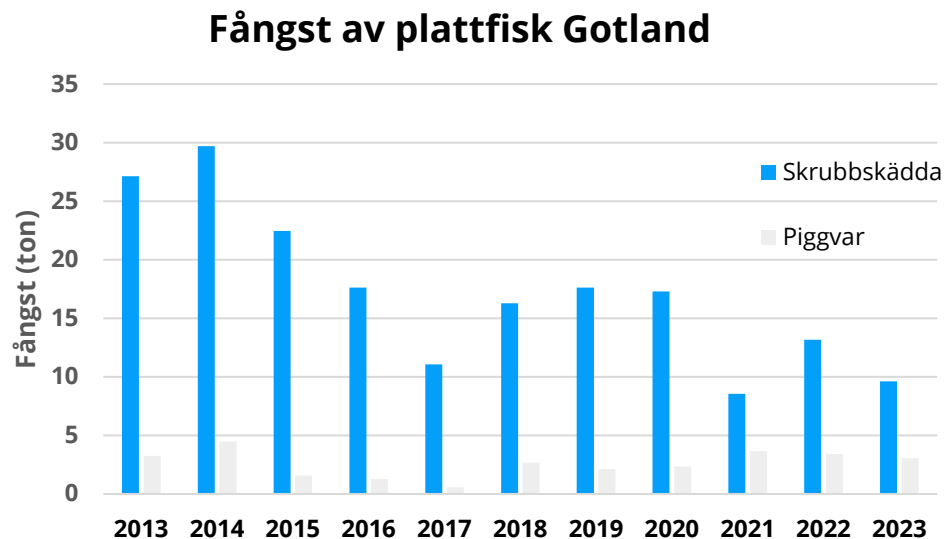
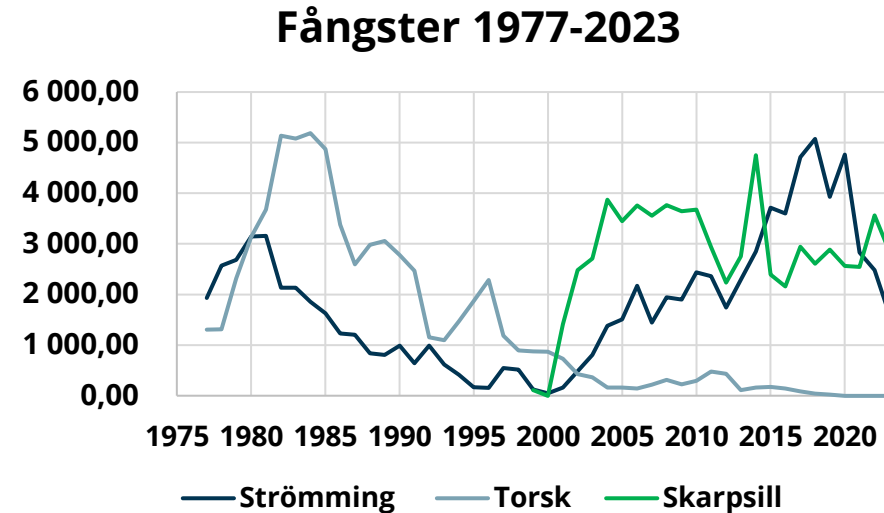
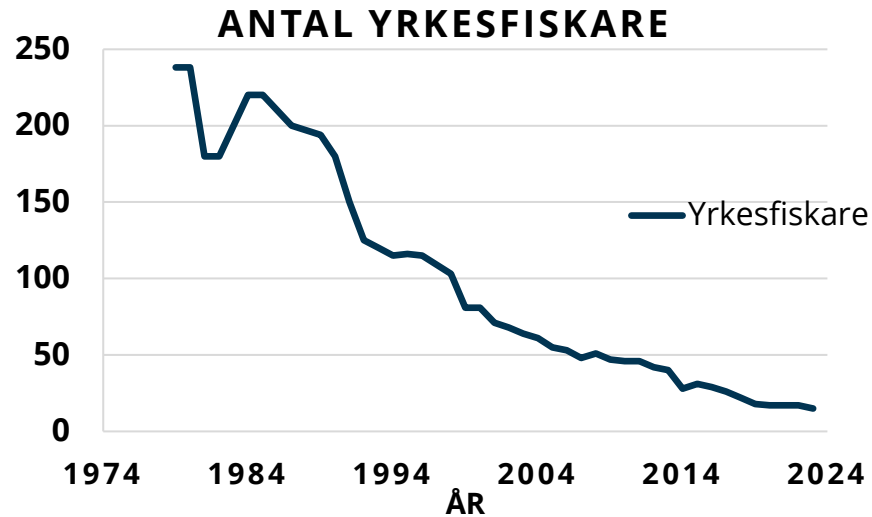
Summary of advice – MSY objectives 2018

Stocks	$F \leq F_{MSY}$	$SSB \geq MSY B trigger$
• 30-31 Gulf of Bothnia	X	X
• 25-28, 32 Central Baltic	X	✓
• 28.1 Gulf Riga	✓	✓
• 20-24 Western Baltic 	X	X
• Western stock 	X	X
• Eastern stock 	?	?
Sprat 	X	✓
• 22 – 31 	?	?
• 32 	?	?
• 21 – 23 	X	✓
• 24 – 32 	?	?
Other flatfish stocks		

Länsstyrelsen
Gotlands län

Fisket Gotland

Pelagiska flottan Gotland

Trålare

- Regionalkvotbåtar (4 st)
- Kustkvotbåtar (2 st)
- Fiske strömming och skarpsill

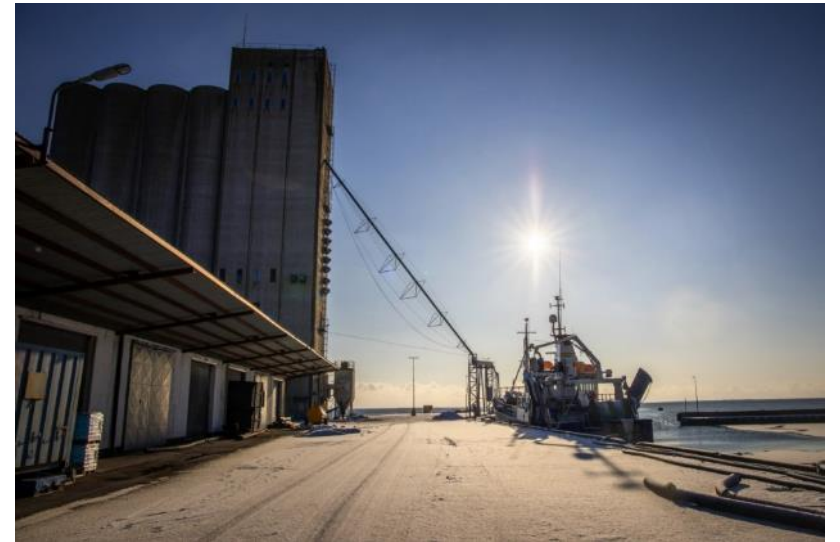
Pelagiska flottan Gotland (fiske strömming/skarpsill)

- Oftast landningar i Ronehamn
- Användning
 - Regionalkvotbåtar
 - Fram till 2023 upp till 50% konsumströmming (baltländer och Polen)
 - Beroende av storlek och kvalitet för konsumfisk
 - Inte alla båtar som prioriterar konsum, skrap till foder via lastbil
 - Kustkvotbåtar
 - Fiskar en del för konsum men mycket går till foder

Problembilder Ronehamnsfabriken

- För liten strömming!!
- Bekvämt att "fylla båten" med foderfisk
- Inte alltid lönsamt att leta fisk för konsum
- Båtar som inte kan hantera konsumfisk
- Konkurrens med andra mottagare
- Osäkert läge för fabriken

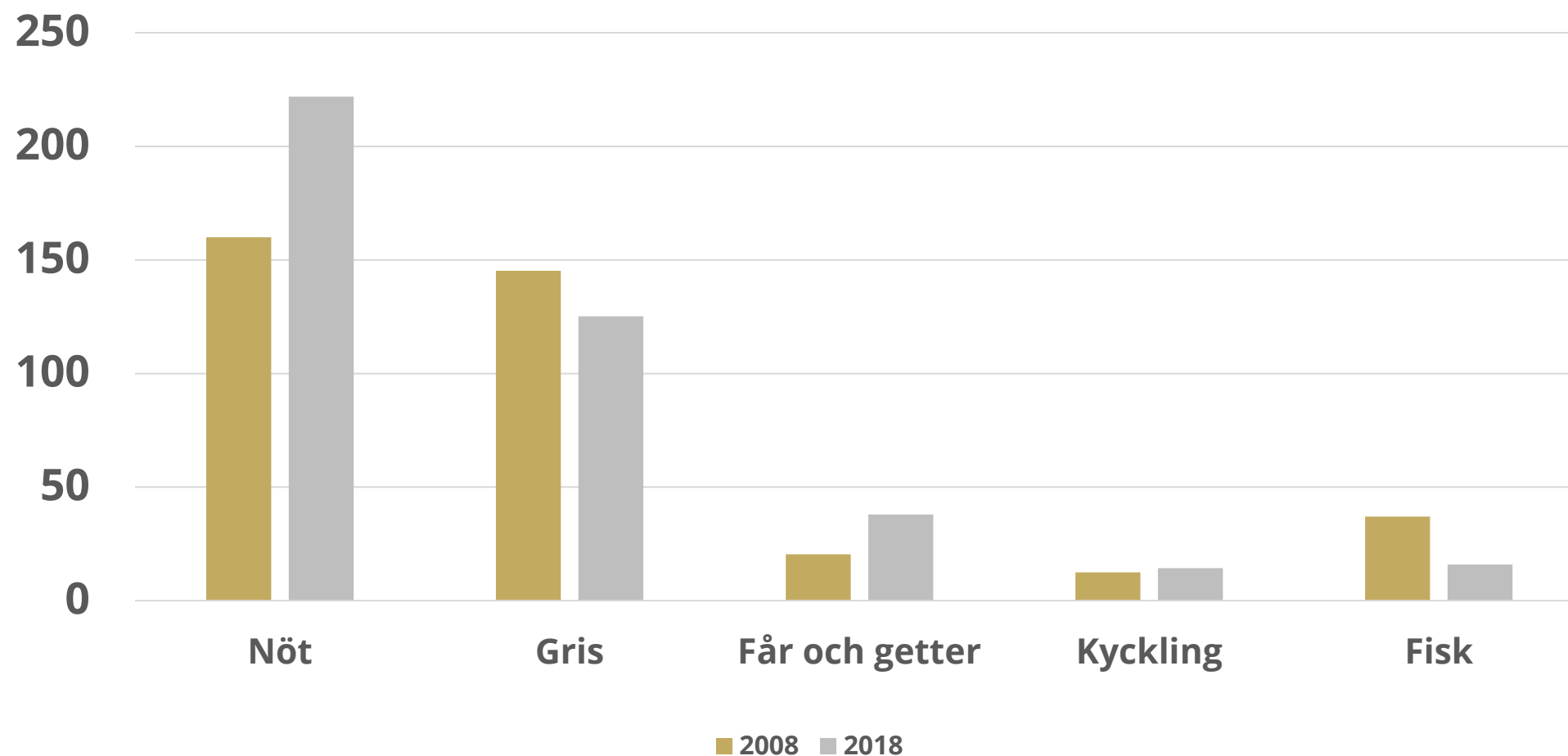
Småskaliga kustfisket

- Ca 10 st yrkesfiskare
- Flundra, piggvar (sommar) och id (vår och höst).
- Försöksfiske efter svartmunnad smörbult (ryssja) och strömming (garn)
- Allt går till konsumtion!!
- Problem med förlängning/nya licenser
(avslag pga. ej näringsverksamhet eller försiktighetsprincip)
- Sälskador
- Marina reservat

Länsstyrelsen
Gotlands län

Produktionsvärde Gotland (miljoner kr)

Länsstyrelsen
Gotlands län

Vattenbruk....

....eller akvakultur, är produktion av alla slags djur och växter i vatten.

Länsstyrelsen
Gotlands län

Vattenbruk Gotland

- Förstudierapport är ett verktyg som bidrar till en ökad kunskapsnivå samt förslag på fortsatta konkreta insatser för att lyfta vattenbruket på Gotland
- Blått Centrum Gotland – fokusområde vattenbruk
- Demoanläggning (akvaponik) på Ar forskningsstation samt en kortare utbildning för vattenbruksintresserade med Region Gotland som finansiär.
- Två företag (Hamra Fisk AB och Regnbågen HB)
- Intresse landbaserat vattenbruk från lantbrukare
- Information om vattenbruk på olika events (Fiskens dag, Almedalen, Skördefestival, m.fl.)
- Potential att kunna utvecklas mycket mer!!!

<https://www.lansstyrelsen.se/gotland/tjanster/publikationer/forstudie-hallbart-vattenbruk---nagot-for-gotland.html>

Länsstyrelsen
Gotlands län

Framtiden?

Är vi verkligen inne på rätt väg?

Hur kan vi på Gotland ändra på utvecklingen?

Länsstyrelsen
Gotlands län

Vision framtiden

- Att brukandet och nyttjandet av hållbar sjömat på och runt Gotland har ökat
- Att regionen ser fisket och vattenbruket som en potential för Gotland och att satsningar görs för att utveckla fiskenäringen
- Att yrkesfisket och vattenbruket är accepterade näringar som levererar hållbara råvaror med hög kvalitet

Länsstyrelsen
Gotlands län

Förutsättningar på nationell nivå

- Det är viktigt att det skapas förutsättningar för landningar av strömming och skarpsill i första hand för konsumtionsändamål och inte foderändamål
- Skapa en ljusare framtidsbild inom fisket utan att för den skull öka fångstmängderna
- I stället nyttja små ekologiskt hållbara kvoter på ett samhällsekonomiskt mer vettigt sätt
- Stötta det småskaliga yrkesfisket (licenser, regelförenklingar mm)
- Dioxinfrågan (differentierade rekommendationer?)
- Innebär en rad avgörande frågor som behöver diskuteras för att uppnå en samstämmighet bland myndigheter, branschorganisationer, regionala fiskare och beredningsindustri.

Förutsättningar lokal/regional nivå

- Säkerställa resursen (förvaltning). Hållbarheten är A och O!
- Lokal marknad
- Marknadsföring och information
- Säkerställa infrastrukturen (bevara fiskehamnar)
- En del av krisberedskapen
- Värdkedjor (måste beakta hela kedjan från fisk till måltid)
- Se yrkesfisket som en primärproducent!!!

Länsstyrelsen
Gotlands län

Stöd från kommun och politik gällande blå näringar!

- Tydligare kopplingar i regionala styrdokument
- Höja kunskapen om fisk, fiske och vattenbruk
- Se potentialen med fiske och vattenbruk
- Visa intresse för näringarna (yttranden, upprop mm)
- Skapa förutsättningar
- Vara en del av utvecklingen!
- Nyttja befintliga nätverk (Sveriges fiskekommuner, Blått Centrum Gotland, BLÅ MAT, Landsbygdsnätverket, Blått Leadernätverk m.fl.)

Tack

Länsstyrelsen
Gotlands län